

Sygn. akt VI U 2835/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: (...)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 21 sierpnia 2013 r., znak: (...)

w sprawie: (...)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu (...) prawo do emerytury od dnia(...)
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu (...)prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS z powołaniem na niespełnienie warunku posiadania 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie zaliczył powodowi okresu pracy od 1.10.1975 r. do 31.01.1978 r., Przedsiębiorstwie (...) w B. i okresu od 1.11.1985 r. do 31.12.1998 r. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w B. z powodu braków formalnych świadectw pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie emerytury podnosząc, że przepracował wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w B. jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Ubezpieczony S. S. (2), urodzony w dniu (...) zatrudnił się w Przedsiębiorstwie (...) w B. w (...).07.1974 r. jako kierowca samochodu ciężarowego. Uprawnienia kierowcy ubezpieczony zdobył w wojsku w 1973 r. Przez dwa lata ubezpieczony jeździł jako kierowca samochodu marki Ż. a następnie od 1.10.1975 r. do końca zatrudnienia - 31.01.1978 r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego i woził po sklepach artykuły spożywcze, przetwory oraz mąkę do piekarni. Taką pracę wykonywał stale, w pełnym wymiarze czasu pracy do końca zatrudnienia. Ubezpieczony nie

korzystał z urlopów bezpłatnych. W okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. od 1.11.1985 r. do 31.07.2003 r. ubezpieczony pracował jako kierowca samochodu ciężarowego i woził słodycze po terenie całego kraju. Jeździł S. 29 a następnie J., o ciężarze dopuszczalnym powyżej 3,5 tony. Praca kierowcy była stałą pracą ubezpieczonego w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej 8 godzin dziennie. Ubezpieczony nie korzystał z urlopów bezpłatnych w okresach zatrudnienia.

Razem z ubezpieczonym, pracowali w Przedsiębiorstwie (...) w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w B. świadkowie S. Z., B. P., R. M. i R. K. Ubezpieczony nie korzystał w trakcie zatrudnienia w tych zakładach z urlopów bezpłatnych.

W świadectwach pracy w szczególnych warunkach wydanych przez Przedsiębiorstwo (...) w B. oraz Przedsiębiorstwo (...) w B. potwierdzono, że ubezpieczony pracował w spornych okresach jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

dowód: umowy o pracę, świadectwo pracy powoda w aktach osobowych, świadectwa pracy w szczególnych warunkach w aktach rentowych, zeznania świadków S. Z., B. P., R. M. i R. K. zeznania ubezpieczonego zapis protokołu rozprawy - płyta k.37

Ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury 14.08.2013r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych i rentowych powoda, których

prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków S. Z., B. P., R. M. i R. K. którzy pracowali w spornych okresach razem z ubezpieczonym oraz zeznań ubezpieczonego. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i ubezpieczonego, bowiem były one spójne, logiczne, uzupełniały się wzajemnie, znajdowały też potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach z dokumentów a ponadto świadkowie, co istotne, pracując z powodem opisali jego pracę na podstawie własnych obserwacji.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że powód w okresach od 1.10.1975 r. do 31.01.1978 r. w Przedsiębiorstwie (...) w B. i od 1.11.1985 r. do 31.12.1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) w B. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, czyli wykonywał prace w szczególnych warunkach w rozumieniu pkt 2 działu VIII załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 8.02.1973r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.(art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z

powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr 14635) - przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W załączeniu do tego rozporządzenia - wymieniającym prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, w wykazie A dział VIII pkt 2 wymieniono prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Skoro materiał dowodowy zgromadzony zgodnie z wnioskami stron niezbitnie wykazał, że powód w okresie od 1.10.1975 r. do 31.01.1978 r. w

Przedsiębiorstwie (...) w B. i w okresie od 1.11.1985 r. do 31.12.1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) w B. pracował stale i w pełnym wymiarze (...) pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, czyli wykonywał prace w rozumieniu pkt 2 działu VIII załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 8.02.1973r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze to okresy powyższe winny zostać zaliczone jako okres pracy w rozumieniu art. 32 i 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Okres ten przekracza limit 15 lat i upłynął do dnia 31.12.1998r., co oznacza, że powód spełnił warunek posiadania 15 letniego stażu w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków do uzyskania emerytury i dlatego Sąd Okręgowy na podstawie art. 47714 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na braki w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach których usunięcie wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem.

SSO Ewa Milczarek